

Posudek oponenta rigorózní práce

Studentka: Mgr. David Pokorný

Název práce: Institut kontroly, dohledu a dozoru ve finančním právu v ČR

Specializace: Finanční právo

Oponentka: JUDr. Mgr. Tat'ána Zelenská, Ph.D.

Pracoviště: Právnická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci

I.

Výsledky práce

Rigorózní práce na téma „Institut kontroly, dohledu a dozoru ve finančním právu v ČR“ je snahou autora o komplexní pojetí zvolené problematiky. Vybrané téma považuji za značně široké, jak ostatně vyplývá ze samotného názvu. Autor musel při zpracování práce vycházet z velkého množství právních předpisů, musel prokázat velký přehled ve zvolené oblasti a práce tak představuje ucelený, komplexní pohled na tuto část finančního práva. V tomto ohledu je výběr tématu opravdovou výzvou. Téma pokládám za víceméně teoretické a zajímavé. Dle mého názoru je ale někdy vhodnější zvolené téma následně poněkud zúžit, aby bylo možné se v nějaké oblasti dostat do větších podrobností. Domnívám se, že to v tomto případě, právě s ohledem na příliš široce pojaté téma práce, nebylo možné.

II.

Aktuálnost zpracovaného tématu

Samotné téma v rámci finančního práva pokládám za stále aktuální. Už jen vzhledem k velkému množství předpisů, které se ho dotýkají a které samozřejmě nezůstávají v průběhu času beze změn právní úpravy. Zvolená problematika pak přináší mnohé zajímavé otázky. Z těchto zajímavých otázek si autor práce položil hned tři a snažil se na ně v průběhu práce hledat odpověď:

1. Je systém výkonu jednotlivých institutů kontroly, dohledu a dozoru ve finančním právu v České republice legislativně upraven dostatečným způsobem?

2. Jsou v rámci systému výkonu institutů kontroly, dohledu a dozoru ve finančním právu v České republice vybrané subjekty finančního práva vystaveny těmto činnostem náležitým způsobem?

3. Odpovídají nápravná a sankční opatření v rámci systému výkonu institutů kontroly, dohledu a dozoru ve finančním právu v České republice na jednotlivá zjištění postačujícím způsobem?

III.

Struktura práce – zvolené metody zpracování

Rigorózní práce je rozdělena – kromě nezbytného Úvodu a Závěru – na pět základních kapitol, které se dále člení na podkapitoly. Členění předkládané rigorózní práce je z hlediska systematiky dostatečně přehledné a srozumitelné. Autor práce postupuje v logických souvislostech. Nejprve v úvodní kapitole vymezuje pojem kontroly, dohledu, dozoru a pojmy související. Tímto souvisejícím pojmem je pak pojem audit. V tomto ohledu bych jen poznamenala, že tady autor zařadil do své práce pojem, na který byl oponentem své diplomové práce dotazován (pozn. předkládaná práce navazuje na téma diplomové práce). To hodnotím kladně, protože práci rozšířil směrem, na který jej oponent navedl. Další část práce se již věnuje vybraným oblastem působnosti kontroly, dohledu a dozoru. Třetí kapitola představuje realizační orgány vykonávající kontrolu, dohled a dozor např. ministerstvo financí, ČNB, Nejvyšší kontrolní úřad, finanční a celní správu. Poslední kapitola práce je pak zaměřena na rozbor nápravných a sankčních opatření ve vybraných právních předpisech.

Autor práce v úvodu vytýčil jednotlivé použité vědecké metody práce, a to konkrétně analýzu, syntézu a komparaci. Vymezil si rovněž výzkumné otázky, jejíž zodpovězení je pak zásadním cílem celé rigorózní práce.

Mám za to, že i s ohledem na velmi široce koncipované téma práce se můžeme setkat na mnoha místech práce s popisem právního stavu, tzn. s deskripcí.

IV.

Připomínky k textu

Co se zpracování rigorózní práce týče, lze konstatovat, že odpovídá nárokům kladeným na tento typ kvalifikačních prací.

K textu rigorózní práce mám několik připomínek, z nichž vybírám zásadní, které bych poprosila vysvětlit/doplnit/odpovědět u ústní obhajoby rigorózní práce:

1. V první kapitole práce se autor věnoval vysvětlení jednotlivých pojmů, a to pojmu dozor, dohled, kontrola a audit. Co kladně oceňuji, je práce s velkým množstvím různých názorů na tuto oblast, citace mnoha autorů, kteří se k tomuto tématu vyjadřovali. Ve svém dílčím závěru, pak autor uvádí: „*Lze učinit závěr, že obecným, zastřešujícím pojmem je dozor v širokém smyslu slova (sensu lato), který v sobě zahrnuje pojmy kontroly, dohledu a dozoru v užším smyslu slova (sensu stricto).*“ Je mi samozřejmě známo, že v učebnici Teorie finančního práva a finanční vědy¹ je kupříkladu toto pojetí obsaženo. Tato učebnice však v jeho výše uvedeném dílčím závěru zmíněna není a můžu tedy předpokládat, že se jedná o vlastní závěr autora. Zajímalo by mě tedy, jak k tomuto závěru dospěl a zda by jej mohl při obhajobě prezentovat v kontextu uvedeném v textu rigorózní práce.
2. Na straně 36 se autor věnuje stručně problematice daňové kontroly. V této souvislosti bych ráda, aby se u obhajoby zamyslel autor práce nad otázkou, zda je daňová kontrola kontrolou ve veřejné finanční činnosti? V této souvislosti bych jej odkázala na zamyšlení pana doc. Radvana na konferenci, která se právě tématu dozoru, dohledu a kontroly věnovala. Níže přikládám odkaz na celý konferenční sborník.² Poprosila bych autora práce, aby se následně vyjádřil, zda souhlasí se závěry pana docenta či nikoliv. Podrobnější úvahy nad zařazením resp. pozitivněprávní použití pojmů popsanych v první kapitole v dalších částech práce poněkud postrádám. Nejenom co do úvah o daňové kontrole, ale i v dalších autorem vymezených oblastech. Jinými slovy zařadit pozitivněprávní použití těchto pojmů do první kapitolou popsaného teoretického pojetí. Dále bych se chtěla zeptat, jak se proměnila po 1. lednu 2021 problematika ukončení daňové kontroly. Víím, že autor již nepracuje s právním stavem po 1. lednu 2021, ale ukončení daňové kontroly je v práci zmíněno.
3. Na straně 78 jsou velice stručně zmíněny Basilejské dohody, a to konkrétně Basilej II a Basilej III. Poprosila bych o jejich krátké přiblížení, kdo je jejich autorem a čeho se týkají. A jaký je pak jejich vztah k právu EU.
4. Na straně 79 je uvedeno následující: „*V rámci přímého dohledu vykonává ECB dohled nad 124 bankami, přičemž nad ostatními bankami je vykonáván dohled nepřímý.*“

¹ KARFÍKOVÁ, Marie a kol. Teorie finančního práva a finanční vědy. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2018

² Dohled, dozor, kontrola ve veřejné finanční činnosti [online]. [cit. 20. 7. 2021]. Dostupné na <https://www.law.muni.cz/dokumenty/34651>

Neuvádí se zde tedy rok, na který se tato informace vztahuje. Osobně bych čekala s ohledem na datum odevzdání práce, že se informace bude týkat roku 2020. U jiných praktických odkazů autor označuje rok 2019. Nicméně pro rok 2020 bylo v přímém dohledu 117 bank, pro rok 2019 bylo podrobena přímému dohledu 119 bank a pro rok 2021 je poslední uveřejněné číslo 114. U obhajoby bych poprosila o upřesnění.

5. Na straně 79, kde se autor stručně věnuje Bankovní Unii, by mě zajímalo, jaký je postoj České republiky k dobrovolnému členství v Bankovní unii. A zda nějaké země jsou členy Bankovní Unie dobrovolně.

V.

Jazyková a grafická úroveň

Co se formální (myšleno jazykové a grafické) stránky rigorózní práce týče, musím konstatovat, že gramatické či stylistické chyby jsou spíše výjimečné a tato stránka práce podceněna nebyla. Někaké nepřesnosti bychom samozřejmě našli např. chybějící čárka ve druhém odstavci na s. 42, háček u slova „světě“ na s. 50 atd. ale obecně je úroveň práce v tomto ohledu dobrá.

VI.

Otázky k obhajobě

Otázky a připomínky k rigorózní práci vyplývají z textu samotného posudku výše.

VII.

Předepsaná formulace závěrů:³

1. Autor ve své rigorózní práci

☒ **prokázal** schopnost samostatní tvůrčí práce v daném oboru

☐ **neprokal** schopnost samostatní tvůrčí práce v daném oboru.

2. Práce

☒ **spĺňuje** požadavky standardně kladené na rigorózní práce v daném oboru.

³ Posudek, který neobsahuje předepsané explicitní závěry, nemůže být akceptován.

☐ **nesplňuje** požadavky standardně kladené na rigorózní práce v daném oboru.

Rigorózní práce **obsahuje** původní výsledky i originální zpracování ucelené části problematiky „Institut kontroly, dohledu a dozoru ve finančním právu v ČR“ specializace Finanční právo, a to na úrovni, která odpovídá publikačnímu standardu této specializace.
Rigorózní práci doporučuji k obhajobě.

V Olomouci dne 25. července 2021

JUDr. Mgr. Taťána Zelenská, Ph.D.